

برگدان عمدۀ آثار تخصصی به زبان عربی

«المعارف الرافعه فی شرح الزیاره الجامعه»، «فیض الحرمين فی شرح منظومه الثقلین»، «روض الجنان وروح الجنان»، «سی و پنجمین جلد از کتاب «المعجم فی فقه لغه القرآن و سر بلاغته» و «عجبات البلدان» از جمله مهم‌ترین عنوان‌های این آثار هستند.

کتاب «روض الجنان وروح الجنان» از بقیرین و سودمند ترین تفاسیر جهان اسلام و مقبول ترین نگارش‌های قرآنی فارسی امامیه در تاریخ است. این اثر تألیف حسین بن علی بن محمد بن احمد خازعی نیشابوری معروف به شیخ ابوالفتوح رازی است.

اثر حاضر از همان نخست باقبال فراوان روبه رو شد و گزارش صاحب‌نقض و کثرت‌نسی دست‌نوشته‌ها و تأثیر عالمان شیعی از این اثر گواه این مدعاست. مؤلف از تبیان شیخ طوسی در تفسیرش بهره‌گرفته و به نقل آرای مفسران سئی هم اهتمام ورزیده است. قبل از این تصحیح، دو تصحیح کامل دیگر به کوشش مهدی‌الهی قمشه‌ای و میرزا ابوالحسن شعرانی منتشر شده. اما تصحیح حاضر دقیق‌ترین و محقق‌ترین از این هاست.

کتاب «المعجم فی فقه لغه القرآن و سر بلاغته» دایرۀ المعرفی درباره قرآن، معارف و علوم قرآنی است. مدخل‌های کتاب بر اساس ریشه‌اصلی کلمات قرآن تنظیم شده و هر مدخل از جنبه‌های مختلف علوم قرآنی مورد بررسی قرار گرفته است. بدین ترتیب که هر مدخل در آغاز از لحاظ لغوی و دانش‌ریشه‌شناسی بررسی و سپس آرای دانشمندان صاحب نظر در آن باره مطرح می‌شود. همین فرایند از منظر علم تفسیر، بلاغت، شأن‌نزوں، تاریخ و... نیز اعمال می‌شود. در ابتدای هر مدخل مشتقات هر ریشه اصلی و آمارهای گوناگون بسامدی آن هادر قرآن نیز مورد توجه قرار گرفته است.

«عجبات البلدان» نام دیگر اثری است که به زبان عربی نگاشته شده است. این اثر گنج نامه‌ای بر جای مانده از میراث سترگ و کهن مسلمانان در دانش جغرافیا و تاریخ است که پس از تصحیح از روی دقیق ترین نسخه خطی آن (نسخه دانشگاه پرینستون، بخش یهود، مجموعه گارت) فراروی خواننده قرار گرفته است. این کتاب دانشنامه‌ای است آنکه از داده‌های دقیق و شگفت‌آور جغرافیایی و تاریخی و خواص گیاهان و میوه‌های اعضاي پیکر حیوانات که گاه به افسانه‌نیز در می‌آمیزد و تصاویری دینی و حکایاتی شنیدنی از باورهای کهن، فراروی مامی نهد.

